

07.11.2014

Grønlands Selvstyre
Att.: Revisionsudvalget
Overbringes

Opfølgning på Naalakkersuisutmedlemmers mellemværende med Selvstyret

Vi skal hermed foretage en supplerende rapportering til vores undersøgelser af Naalakkersuisutmedlemmers mellemværende med Selvstyret, perioden 2009-2014.

Vi har foretaget en gennemgang af udvalgte Naalakkersuisutmedlemmers mellemværende pr. 7. november 2014 ud fra den bogførte saldo på medlemmets debitoronto.

Vi har kontrolleret følgende medlemmers debitoronto:

- Aleqa Hammond
- Ane Hansen
- Anthon Frederiksen
- Kuupik Kleist
- Mimi Karlsen
- Ove Karl Berthelsen
- Steen Lyng

Bortset fra Kuupik Kleists mellemværende, så er alle embedsrelaterede mellemværender indfriet.

Gennemgangen har givet anledning til følgende bemærkninger:

Aleqa Hammond

I august 2014 og september 2014 blev der foretaget 2 løntræk på hver 5.000 kr. Disse mangler fortsat at blive bogført på debitorkontoen.

Kuupik Kleist

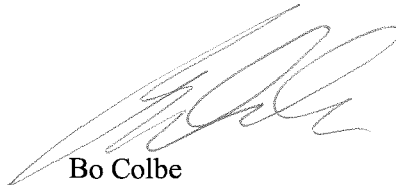
Saldoen på 20.288 kr. er fortsat åben.

Steen Lynge

Steen Lynge har foretaget indbetaling af den tidligere opgjorte saldo på 48.647 kr., umiddelbart efter saldoen blev opgjort og forelagt ham.

Med venlig hilsen

Peter A. Wistoft
Statsautoriseret revisor

Bo Colbe
Statsautoriseret revisor

03.11.2014

Grønlands Selvstyre
Att.: Revisionsudvalget
Overbringes

Undersøgelse af Naalakkersuisutmedlemmers mellemværende med Selvstyret, perioden 2013 og 2014

1. Indledning

Vi orienterede med brev af 8. september 2014 Revisionsudvalget om, at Formanden for Naalakkersuisut havde oparbejdet et mellemværende med Selvstyret på baggrund af køb af private (fly)billetter, hoteludgifter m.m.

Vi konkluderede, at dette var i strid med Regnskabshåndbogen, hvoraf det fremgår, at evt. private andele af rejseudgifter skal afregnes før gennemførelse af rejsen.

1.1 Kommissorium

Revisionsudvalget har i kommissorium fra den 1. oktober 2014 anmodet os om at foretage en undersøgelse af samtlige Naalakkersuisutmedlemmers mellemværende med Selvstyret for perioden, der vedrører Landskassens regnskab for 2013.

Det er specificeret, at undersøgelsen skal gennemføres ved udtræk fra Selvstyrets økonomisystem samt gennemgang af de foretagne udtræk og bagvedliggende bevægelser samt en vurdering heraf i forhold til gældende regler.

Ifølge kommissoriet kan (og skal) vi inddrage andre elementer i undersøgelsen, herunder medlemmernes embedsmæssige udgifter til rejser og repræsentation samt benyttelse af Selvstyrets repræsentationslokaler til private formål i perioden og - hvis det er relevant - en tilbunds gående undersøgelse af regeloverholdelsen i forhold hertil.

1.2 Undersøgelsens omfang

Vores hovedkommissorium har, som det fremgår af ovenstående, været at indhente oversigter over mellemværender mellem Naalakkersuisutmedlemmerne og Selvstyret – samt at gennemgå disse og de bagvedliggende specifikationer og dokumentation i tilknytning hertil for at konstatere, om et eventuelt mellemværende er opstået i overensstemmelse – eller i strid med – gældende regler.

I Selvstyret må der ifølge de grundlæggende bevillingsregler alene afholdes udgifter eller oppebæres indtægter, hvis der findes den fornødne bevilling. Det betyder grundlæggende, at der skal foreligge en bevilling eller anden gyldig hjemmel til at bruge Selvstyrets midler, hvis forbruget skal være i overensstemmelse med denne generelle forvaltningsregel.

Et mellemværende mellem Selvstyret og Naalakkersuisutmedlemmer opstår, hvis Naalakkersuisutmedlemmer privat afholder udgifter for Selvstyret og efterfølgende anmoder om refusion heraf. Dette kan ske i overensstemmelse med gældende regler.

Derimod er det modsatte – altså at Selvstyret afholder private udgifter for Naalakkersuisutmedlemmer og efterfølgende opkræver disse hos det enkelte medlem – som udgangspunkt i strid med gældende regler.

Situationen opstår eksempelvis, når et Naalakkersuisutmedlem anmoder administrationen om bestilling af rejser til familiemedlemmer via Selvstyrets rejsesystem, uden dette har et tjenstligt formål, eller hvis Naalakkersuisutmedlemmet afholder private udgifter via kreditkort, udstedt i Selvstyrets navn. Der er i reglerne hjemlet enkelte muligheder for, at Selvstyret undtagelsesvist kan afholde private udgifter for bl.a. Naalakkersuisutmedlemmer. Disse undtagelser er typisk underkastet særlige regler om efterfølgende afregning.

Det skal for god ordens skyld nævnes, at vi kun har gennemgået mellemværender mellem Naalakkersuisutmedlemmerne og Selvstyret, hvor disse er opstået som led i udførelsen af hvervet. Mellemværender mellem Naalakkersuisutmedlemmer og Selvstyret af privat karakter, som eksempelvis ESU/BSU lån, skatter og afgifter samt afregning af underholdsbidrag m.v., er betragtet som værende private, og de er derfor udeladt af undersøgelsen.

Vi har dog skimmet alle konti med mellemværender igennem for at kontrollere, om der ved en fejl skulle indgå forhold af tjenstlig karakter på disse konti.

Det viste sig tidligt i undersøgelsen, at det ville blive nødvendigt at inddrage andre kilder end de konkrete konti for mellemværender mellem Naalakkersuisutmedlemmer og Selvstyret for at sikre en tilfredsstillende afdækning af, hvorvidt de registrerede mellemværender var fuldstændige – altså om eksempelvis alle private udgifter rent faktisk var bogført som tilgodehavender på de pågældende medlemregningskonti.

I overensstemmelse med kommissoriet har vi derfor udvidet undersøgelsen til også at omfatte en gennemgang af:

1. Naalakkervisutmedlemmers brug af kreditkort (Eurocard), udstedt i Selvstyrets navn.
2. Rejseafregninger.
3. Afholdelse af udgifter til repræsentation – gaver.
4. Anvendelse af Selvstyrets repræsentative lokaler (Hans Egedes Hus).

Den generelle brug af kreditkort i Selvstyret, herunder departementschefer og Naalakkervisutmedlemmers sekretærers brug af kreditkort, er udeladt fra undersøgelsen for at begrænse omfanget af denne. Afgrænsningen er foretaget, selvom Naalakkervisutmedlemmerne ofte har departementschefer og sekretærer med på tjenesterejser, og disse derfor kunne tænkes at foretage betalinger på Naalakkervisutmedlemmers vegne i eget navn.

Der er tale om ganske mange transaktioner - og materialet har været mere utilgængeligt end først antaget. Det har således vist sig, at den største del af dokumentationen kun forelå decentralt i papirformat og var utilgængeligt fra centralt hold i digital form.

Det skal for god ordens skyld nævnes, at undersøgelsen er begrænset til stikprøver for perioden 2013. Vi har dog også fundet det relevant at gennemgå enkelte forhold vedrørende 2014.

De gennemgåede stikprøver giver efter vores opfattelse et forsvarligt grundlag for undersøgelsen og konklusionen herpå, da stikprøvestørrelsen har et tilstrækkeligt omfang, både i forhold til de enkelte år, der indgår i undersøgelsen, og de enkelte Naalakkervisutmedlemmer, der er omfattet af undersøgelsen.

Undersøgelsen har krævet en meget stor indsats fra ASA Regnskab, der har stået for indhentelsen af størstedelen af den dokumentation, der indgår i undersøgelsen. Vi har sikret os, at ASA Regnskab har videregivet al dokumentation til os uden ”filtrering”.

Det har derudover været nødvendigt med en række konkrete, afklarende henvendelser til de forskellige departementer.

Det er generelt vores oplevelse, at alle involverede parter har bidraget loyalt til undersøgelsen – og at det har været højt prioriteret at finde den efterspurgte dokumentation og besvare vores spørgsmål.

Anbefaling

Vi anbefaler, at der i forlængelse af nærværende undersøgelse foretages en intern gennemgang af Eurocard-anvendelsen for centrale personer i administrationen for regnskabsåret 2013 og 2014.

1.3 Grundlaget for undersøgelsen

Vi har anmodet om, at få følgende materiale stillet til rådighed af Selvstyret til brug for vores undersøgelse af Naalakkersuisutmedlemmers mellemværende med Selvstyret for perioden, der vedrører Landskassens regnskab for 2013:

- Adgang til bogføringssystemet, med mulighed for at foretage relevante udtræk og udskrifter.
- Lønsedler for alle medlemmer på alle lønnumre i perioden.
- Udtræk fra bogføringssystemet, udvisende alle medlemmers mellemværende samt tjenesterejser/rejseafregninger i perioden.
- Særskilt oversigt over Eurocard-transaktioner.
- Særskilt oversigt over Dankort-transaktioner for alle medlemmer, der har udstedt Dankort.
- Udskrift fra kalender med oversigt over brugen af Hans Egedes hus.
- Vejledning omkring tjenesterejser, udleveret til Naalakkersuisutmedlemmerne.
- Intern instruks om oprettelse af kreditkort, herunder oprettelse af Eurocard.
- Beskrivelse af de interne forretningsgange for Eurocard-betalinger.

Grundlæggende har vi modtaget det materiale, som vi har anmodet om at få stillet til rådighed.

Udtrækket over Naalakkersuisutmedlemmers brug af Eurocard indeholdte posteringer fra følgende medlemmer:

- Aleqa Hammond
- Ane Hansen
- Anthon Frederiksen
- Finn Karlsen
- Jens B. Frederiksen
- Jens-Erik Kirkegaard
- Karl Lyberth
- Maliina Abelsen
- Martha Lund Olsen
- Mette Lyng
- Mimi Karlsen
- Palle Christiansen
- Steen Lyng
- Vittus Qujaukisoq

Der er ikke udtaget stikprøver for Finn Karlsen og Jens-Erik Kirkegaard, da vi vurderer deres anvendelse af Eurocard som uvæsentlig.

Vi anser udtrækket fra bogføringssystemet, der gengiver alle medlemmers rejseafregninger i perioden, for at være fuldstændigt, selvom udtrækket mangler oplysninger om tjenesterejser, der er afregnet

direkte med departementet. Det vil være i strid med de interne afregningsregler at foretage afregning direkte med departementet. Der foreligger ingen indikationer på, at der er foretaget sådanne afregninger i 2013.

2. Overodnet konklusion

I Selvstyret må der kun afholdes udgifter eller oppebæres indtægter, hvis der findes den fornødne bevilling. Det betyder grundlæggende, at der skal foreligge en bevilling eller anden gyldig hjemmel til at bruge Selvstyrets midler, for at dette forbrug kan siges at være i overensstemmelse med denne generelle forvaltningsregel.

Det er derfor som udgangspunkt i strid med dette grundprincip, hvis Selvstyret afholder private udlæg for Naalakkersuisutmedlemmer.

Der er identificeret mellemværender og/eller privat brug af Selvstyrets midler for følgende Naalakkersuisutmedlemmer:

- Aleqa Hammond
- Kuupik Kleist
- Steen Lyng

Vores gennemgang har endvidere omfattet følgende Naalakkersuisutmedlemmer, uden vi finder anledning til at knytte yderligere bemærkninger til dem:

- Agathe Fontain
- Ane Hansen
- Anthon Frederiksen
- Finn Karlsen
- Jens B. Frederiksen
- Karl Lyberth
- Kim Kielsen
- Maliina Abelsen
- Martha Lund Olsen
- Mette Lyng
- Mimi Karlsen
- Nick Nielsen
- Ove Karl Berthelsen
- Palle Christiansen
- Siverth K. Heilmann
- Vittus Qujaukitsoq

Der henvises til afsnit 4 for en nærmere gennemgang af de enkelte medlemmers konkrete forhold.

3. Generelle forhold afdækket ved undersøgelsen

Vores undersøgelse har afdækket en række forhold, som vi anser for at være generelle, selvom de er eksemplificeret ved forhold, der er knyttet til enkeltpersoner.

3.1 Mellemværende mellem Selvstyret og Naalakkersuisutmedlemmer

Vores undersøgelse viser, at Selvstyret har ydet private udlæg og/eller afholdt private udgifter for enkelte Naalakkersuisutmedlemmer.

Det er vores vurdering, at Selvstyret kan foretage betaling for ledsagerrejser, selvom det er det enkelte Naalakkersuisutmedlem, der skal afholde udgiften, når rejsens pris betales forud for rejsens begyndelse.

Der gælder som udgangspunkt særlige regler for Naalakkersuisutmedlemmer omkring tjenesterejser, men i disse mangler der adressering af netop det forhold, hvor et Naalakkersuisutmedlem ønsker at medtage en ledsager på en tjenesterejse for egen regning. Vi har derfor taget afsæt i reglen i Regnskabshåndbogen, afsnit 5.2. – Alternativt ville udgifter til ledsagerrejser aldrig kunne afholdes via Selvstyrets rejsesystem.

I overensstemmelse hermed, er det vores opfattelse, at der først er tale om private udlæg af kritisabel art, når rejsen betales efter rejsens begyndelsestidspunkt.

Vores gennemgang af de bogførte mellemværender har dokumenteret, at faktureringen til Naalakkersuisutmedlemmerne ofte sker med stor forsinkelse i forhold til tidspunktet for mellemværendets opståen, hvilket øger risikoen for overskridelse af betalingsfristerne for disse udlæg.

Det er dog vores opfattelse, at afregning af ledsagerbilletter skal ske forud for rejsens begyndelse, selvom Naalakkersuisutmedlemmet først senere modtager en faktura herfor fra Selvstyret.

Det fremgår af retningslinjerne for brug af Selvstyrets kreditkort, at disse alene må anvendes til tjensteformål.

Dermed bør ledsagerbilletter i perioden frem til afrejse principielt være den eneste form for private udlæg på Naalakkersuisutmedlemmers mellemværendekonti.

Hertil kommer dog almindelige mellemværender, der er opstået som følge af tjenestelige aktiviteter. Sådanne bør afregnes inden 14 dage eller udlignes ved løntræk i næstkommende lønkørsel.

Proceduren for rejseafregninger er, at disse skal afleveres senest 14 dage efter hjemkosten, hvor private andele/øvrige fradrag skal fratrækkes med fyldestgørende bemærkninger.

Regnskabshåndbogen angiver, at der efter kontakt til en medarbejder, der mangler at aflevere en rejseafregning rettidigt, skal ske løntræk af det fulde forskud ved førstkommende lønkørsel.

Det skal dog bemærkes, at der kun ydes forskud til personer med Eurocard, hvis rejsens længde overstiger kredittiden på Eurocard. Det er vores opfattelse, at brug af Eurocard dermed skal sidestilles med udbetaling af et forskud i forbindelse med tjenesterejser.

Der mangler nedskrevne procedurer for behandling af øvrige udlæg af privat art.

Dette er efter vores vurdering i overensstemmelse med, at sådanne aldrig bør forekomme, når Selvstyrets almindelige procedurer følges.

I sådanne tilfælde vil Selvstyret afvise at betale private udlæg, når de faktureres til Selvstyret. Det er vores opfattelse, at Selvstyret alene godkender modtagne fakturaer, der vedrører Selvstyrets aktivitet, selvom der som tidligere rapporteret betales en faktura i juni 2014 vedrørende en privat konfirmation på 11 t.kr.

Der er ingen yderligere indikationer på, at forretningsgangene i denne forbindelse tilsidesættes.

Det er vores opfattelse, at retningslinjer for afregning af private andele af rejseomkostninger m.m. sker uden iagttagelse af de gældende regler herfor.

Vi har konstateret, at mellemværender får lov til at bestå i længere tid, uden der sker modregning i evt. rejseafregninger eller lønindeholdelse.

Anbefaling

Det enkelte Naalakkersuisutmedlem vil opnå den bedste sikkerhed mod at overtræde reglerne ved at få oprettet et privat Eurocard (eller andet kreditkort), der herefter bruges til betaling af rejse- og hoteludgifter med privat deltagelse af familiemedlemmer – og derefter anmode Selvstyret om refusion af tjenstlige udgifter. Typisk vil et sådan privat udlæg kunne refunderes inden der skal ske afregning til kreditkortudsteder.

Vi anbefaler, at administrationen foretager fakturering til Naalakkersuisutmedlemmer i umiddelbar forlængelse af, et mellemværende opstår. Det bør fremadrettet sikres, at Naalakkersuisutmedlemmer

modtager fakturaer til afregning af mellemværender på et tidspunkt, der muliggør rettidig indbetaling af mellemværender på baggrund af denne faktura.

Vi anbefaler endvidere, at der indføres klare retningslinjer for forretningsgangene i de tilfælde, hvor Eurocard anvendes til privat brug, der sker forsinket fakturering og/eller Naalakkersuisutmedlemmet ikke udligner mellemværendet inden for de fastsatte tidsgrænser. Forretningsgangsbeskrivelserne bør efter vores opfattelse indeholde klare tidsfrister samt en klar ansvarsfordeling under hele processen, frem til tidspunktet for endelig afregning af mellemværendet, under hensyntagen til Naalakkersuisutmedlemmers særlige position i Selvstyret.

3.2 Naalakkersuisutmedlemmers brug af kreditkort (Eurocard), udstedt i Selvstyrets navn

Naalakkersuisutmedlemmer kan få udstedt et Eurocard i Selvstyrets navn, således at omfanget af privat udlæg på Selvstyrets vegne begrænses.

Eurocard bruges typisk til betaling af overnatning, overvægt, betaling i restauranter og på hoteller, herunder til betaling af minibarer, telefon, internet og opgradering af værelser.

Det fremgår af retningslinjerne for brug af kreditkort, at disse alene må anvendes til tjenestelige formål.

Der skal altid foreligge original dokumentation for de afholdte udgifter med angivelse af formål, anledning og i relevant omfang også deltagerkreds, således at relevansen for Selvstyrets afholdes af udgiften kan dokumenteres og kontrolleres.

Vi har under vores gennemgang af underliggende bilag for Eurocard-transaktioner konstateret, at den bagved liggende dokumentation i form af faktura for udgiften foreligger, mens den enkelte faktura i altovervejende grad mangler angivelse af anledning, formål og evt. deltagerkreds

Departementerne har dog i de fleste tilfælde været i stand til at dokumentere anledning, formål og evt. deltagerkreds. Transaktioner, hvor departementet mangler at fremvise underliggende dokumentation og/eller at redegøre for anledning, formål og evt. deltagerkreds, er særskilt kommenteret i nærværende rapport.

Manglende angivelse af formål, anledning og deltagerkreds samt manglende udlevering af underbilag, i umiddelbar tilknytning til transaktionen foretages, medfører naturligvis, at administrationens mulighed for at udføre sin kontrol heraf har været begrænset i den undersøgte periode.

Interne forretningsgange i relation til Eurocard

Den centrale regnskabsafdeling lægger regninger fra Eurocard til betaling, når regningen modtages. Derefter sættes transaktionen på mellemregning med det relevante departement. Vi har konstateret, at

enkelte posterings herefter efterposteret til flere forskellige interimskonti, før den endelige bogføring sker. Dette medfører løbende ændringer i dateringen på det enkelte bilag, og at transaktionssporet svært kan følges.

Departementet er ansvarlig for at foretage opkrævning via debitorafdelingen for transaktioner, der ikke foreligger bilag på eller som ikke vedrører Selvstyret, forud for endelig bogføring af posterings på interimskonti. Mangler der kvitteringer, og har dette ikke medført en fakturering til kortholder, så opfattes dette fra den centrale regnskabsafdelings side, som om departementet har taget en aktiv beslutning om at behandle omkostningerne på interimskonti som driftsomkostninger på baggrund af underliggende materiale i Departementet. Derefter afslutter de deres rykkerprocedure.

Det fremgår af de interne forretningsgange, at departementet kan betale for Eurocard-regninger, hvor de underliggende fakturaer mangler. Det fremgår ikke, at dette betyder, at spærring af kortet skal annulleres, men dette må anses for at være den naturlige følge heraf, da departementet herved tilkendegiver, at der er tale om lovligt brug af kortet til trods for manglende dokumentation.

Proceduren er i overensstemmelse med instruks om kreditkort følgende:

- Der rykkes i umiddelbar forlængelse af, det konstateres, at der mangler dokumentation.
- 2. rykker sendes senest 7 dage efter 1. rykker.
- Rykker sendes senest 7 dage efter 2. rykker.
- Kortet spærres og der foretages løntræk for de beløb, der mangler bilag for.

Vi har i forbindelse med vores undersøgelse konstateret, at den centrale regnskabsafdeling følger rykkerprocedurerne ved manglende bilag frem til det tidspunkt, hvor departementet godkender transaktionen. Dog har vi ikke fundet eksempler på, at medlemmers kort er blevet spærret.

Vi har endvidere konstateret, at en del af de underliggende fakturaer vedrørende Eurocard-transaktioner kun kunne rekvireres fra det relevante departement, da de aldrig var indsendt til den centrale regnskabsafdeling.

Anbefaling

Vi anbefaler, at Regnskabshåndbogens bestemmelser omkring oplysninger om formål, anledning og deltagerkreds følges, således at relevante oplysninger altid er en del af det underliggende bilag – som i sagens natur også bør foreligge i den centrale regnskabsafdeling som dokumentation for den gennemførte transaktion.

Vi anbefaler ligeledes, at der indføres klare retningslinjer for, hvordan den centrale regnskabsafdeling skal forholde sig, hvis de modtager mangelfulde oplysninger vedrørende bilagene, samt hvis de rele-

vante bilag fra departementerne udebliver - og hvordan departementerne skal forholde sig, hvis de relevante bilag og/eller oplysninger udebliver fra Naalakkersuisutmedlemmerne.

Forretningsgangene og de interne kontroller, der knyttes hertil, bør følgende sikre:

- Alle relevante bilag modtages fra Naalakkersuisut med angivelse af formål, anledning og evt. deltagerkreds.
- Alle relevante bilag med relevante oplysninger og nødvendig dokumentation scannes i IRIS til den centrale regnskabsafdeling.
- Ved flere på hinanden følgende efterposterings af den samme udgift til forskellige interimskonti kan transaktionssporet let følges og kopi af det oprindelige bogføringsbilag følger med som underliggende dokumentation for efterposteringen.
- Naalakkersuisut modregnes i førstkommande lønafregning for overforfaldne saldi.

3.3 Rejseafregninger

Ved tjenesterejser skal der udfyldes en rejseafregning, der giver grundlag for at vurdere udgiftens relevans for Selvstyret.

Ved gennemgangen af udgifter ved overnatning på hoteller har vi i enkelte tilfælde konstateret, at der benyttes hoteller, der ligger ud over det udgiftsniveau, der er fastsat for medarbejdere i Selvstyret.

Departementerne mangler i enkelte tilfælde at begrunde dette over for os.

Det er vores indtryk, at det typisk er op til det enkelte medlems anmodning om refusion i forbindelse med den endelige rejseafregning, hvorvidt medlemmet selv betaler for udgifter til f.eks. minibarer, telefon, internet og opgradering af værelser, når dette fremgår af regninger fra restauranter og hoteller - eller om de anses for at være relevante for Selvstyret.

I enkelte tilfælde kan der rejses berettiget tvivl om, hvorvidt Selvstyret burde have afholdt disse udgifter.

Rejseafregningsbilagenes felter vedrørende forplejning (evt. i forbindelse med repræsentation) ses sjældent udfyldt. Der er generelt sammenhæng mellem hoteldage og reduktion for morgenmad, men der mangler at blive foretaget fradrag for bespisning i forbindelse med flyture.

Overordnet set foretages der yderst sjældent reduktion af dagpengene som følge af forplejning i forbindelse med officielle arrangementer. Forholdet virker særligt påfaldende ved udenlandske ophold, hvor der skal ske forholdsvis reduktion af dagpengene, hvis Naalakkersuisutmedlemmet f.eks. får betalt sin aftensmad i forbindelse med udførelsen af sin tjeneste.

Det fremgår af Regnskabshåndbogen, at rejseafregninger skal ledsages af rejseplaner. Vi har konstateret, at dette i vid udstrækning tolkes som den rejseplan, Air Greenland genererer ved køb af flybilletter.

De ansvarlige departementer har i forbindelse med vores undersøgelse fremvist de efterspurgte rejseplaner, hvoraf formål, mødeaktivitet på enkelt dage og deltagerkreds fremgår. Vi har nedenfor rapporteret særskilt om enkelttilfælde, hvor udførlige rejseplaner har manglet, og rejsens formål virker mindre sandsynlig.

Ifølge gældende cirkulære kan medlemmer af Naalakkersuisut under særlige omstændigheder medbringe ægtefæller eller samlevende på rejser, når der indgår arrangementer med officielle repræsentanter på samme niveau eller højere, og disse også medtager ægtefæller.

Formanden for Naalakkersuisut kan i andre særlige tilfælde give tilladelse til rejser med ægtefælle. Tilladelsen skal i så fald være vedhæftet bogføringsbilaget.

Det forekommer sjældent, at bogføringsbilaget indeholder den beskrevne dokumentation. Dette medfører, at dokumentationen for ægtefælles/samlevers deltagelse i tjenesterejser principielt er mangelfuld.

Vi har som følge af den mangelfulde dokumentation indhentet supplerende, relevant dokumentation og forklaringer i departementerne - eller redegjort for den manglende dokumentation særskilt.

Anbefaling

Vi anbefaler, at Regnskabshåndbogens bestemmelser omkring rejseafregninger følges, således at det fremadrettet sikres, at rejseafregninger ledsages af relevant dokumentation, der gør det muligt at vurdere, hvorvidt udgiften bør afholdes af Selvstyret.

Dokumentationen bør altid indeholde følgende, hvis relevant:

- Anledning, formål og deltagerkreds, evt. sammen med den krævede redegørelse.
- Rejseplan, indeholdende detaljeret mødeplan for alle dage samt oplysninger om forplejning.
- Forklaring, hvis rejsen foretages uden umiddelbar sammenhæng med de officielle forpligtelser, jf. rejseplanen.
- Dokumentation for, at rejsen overholder bestemmelserne for betalte ledsagerrejser, hvis Selvstyret afholder omkostningerne for ledsageren.
- Forklaring, hvis der afholdes omkostninger, selvom den bagvedliggende faktura mangler.
- Angivelse af, hvorfor der er ydet rejseforskud, når der ydes et sådant.

Det bør overvejes, hvorvidt der skal udarbejdes interne kontroller, der sikrer korrekt modregning i dagpengene, når Naalakkersuisutmedlemmer modtager frokost og/eller aftensmad i forbindelse med tjenesterejsen og/eller der sker ændringer i den oprindelige rejseplan.

Vi anbefaler endvidere, at der sikres en ensartet praksis på tværs af departementerne ved at indføre klare retningslinjer for, hvilke omkostninger der kan godtgøres samt for et acceptabelt omkostningsniveau, når der købes overnatning i forbindelse med tjenesterejser for Naalakkersuisutmedlemmer. Retningslinjerne bør indeholde bestemmelser omkring, hvordan meromkostninger skal opgøres, når Naalakkersuisutmedlemmet vælger at medtage en ledsager på egen regning.

3.4 Afholdelse af udgifter til repræsentation og gaver

Det skal altid dokumenteres, hvem der modtager gaven, og hvilken anledning den er givet i, når der gives gaver på vegne af Selvstyret.

Vi har konstateret, at der er foretaget en del indkøb af gaver, hvor værdien overstiger 1.000 kr. Ved kontrol af anvendelsen har det vist sig, at gaverne enten opbevares til senere, ubestemt brug, eller at de er afholdt til unavngivne personer.

I enkelte tilfælde har vi dog kunne følge gaven til den endelige modtager. Her har vi identificeret modtagere, omfattende f.eks. ministre fra andre lande, andre landes embedsmænd og egne Naalakkersuisutmedlemmer i forbindelse med deres mærkedage.

Der foretages større enkeltindkøb af gaver uden anledning. Gaverne opbevares herefter i Hans Egedes Hus, men der mangler kontrol af, hvordan de anvendes.

Det er vores opfattelse, at praksis omkring gaveindkøb samt -afgivelse af større værdi til egne Naalakkersuisutmedlemmer er foregået i strid med bestemmelserne i cirkulæret om Landsstyrets brug af midler til repræsentation m.m.

Anbefaling

Vi anbefaler, at der indføres interne forretningsgange, der sikrer, at cirkulæret om Landsstyrets brug af midler til repræsentation m.m. overholdes. De interne forretningsgange for gaveindkøb og -afgivelse bør suppleres med interne kontroller, der sikrer, at Selvstyrets gavelager anvendes som intenderet.

3.5 Afdragsordninger

Vi har konstateret, at der i enkelte tilfælde forekommer afdragsordninger udenom Naalakkersuisutmedlemmets mellemværendekonto. De fundne tilfælde omhandler alene tilbagebetalinger over 1-3 måneder af mellemværender, der er opstået som følge af almindelige transaktioner med medlemmet.

Der er alene fundet tilfælde, hvor mellemværendet er tilbagebetalt inden det pågældende regnskabsårs afslutning.

Som eneste undtagelse til ovenstående henviser vi til særskilt afsnit vedr. Aleqa Hammonds mellemværende.

Det er vores opfattelse, at Naalakkersuisutmedlemmer aldrig bør have skyldige beløb til Selvstyret. Skulle sådanne alligevel opstå, så skal de bogføres via Naalakkersuisutmedlemmets konto for mellemværender med Selvstyret.

3.6 Anvendelse af Selvstyrets repræsentative lokaler (Hans Egedes Hus)

Vi har forespurgt til dokumentation for anvendelse af Hans Egedes Hus med henblik på at identificere privat anvendelse af huset.

Vi har konstateret, at huset generelt anvendes til partipolitiske møder.

Det er muligt, at huset kan være brugt til yderligere andre formål, som vi mangler at identificere, idet anvendelsen kun dokumenteres sparsomt i en privat kalender.

Anbefaling

Vi anbefaler, at det fremadrettet sikres, at der føres en særskilt kalender med oplysninger om, hvem der anvender Hans Egedes hus samt til hvilket formål og for hvilken deltagerkreds.

4. Specifikke forhold afdækket ved undersøgelsen – Naalakkersuisutmedlemmer

De identificerede mellemværender og/eller det private brug af Selvstyrets midler er specificeret nedenfor for følgende Naalakkersuisutmedlemmer:

- Aleqa Hammond
- Kuupik Kleist
- Steen Lyng

4.1 Aleqa Hammond

For gennemgang af Aleqa Hammonds mellemværende henviser vi til tidligere fremsendte rapport.

Vores gennemgang af Aleqa Hammonds lønsedler afslørede et løntræk i august 2014 og september 2015 på 5.000 kr. Posteringsne herfor fandtes bogført i driften, hvorved det delvist udlignede departementets udlæg for Aleqa Hammonds mellemværende.

Vi har fået oplyst, at posteringerne skal efterposteres, så de kommer til at fremgå af konto for mellemværende.

I den oprindelige rapportering til revisionsudvalget, opgjorde vi mellemværendet til 106.363,27 kr. plus 10.705 kr. i overensstemmelse med Selvstyrets opgørelse heraf. Dermed var der ikke redegjort for følgende posteringer:

- Modregning i rejseafregninger og udbetalinger fra Selvstyret i maj og juni 2014 på i alt 5.096 kr.
- Privat udlæg den 17. september 2014 på 4.491 kr.
- Træk i løn i august og september 2014 på 10.000 kr.

Vi har ikke i alle tilfælde været i stand til at modtage de underliggende bilag for brug af Eurocard. Aleqa Hammonds samlede forbrug på Eurocard udgør kun 18 t.kr., hvoraf vi har kontrolleret 40 %. Kun 16 % af de udtagne stikprøver kan forevises og er uden fejl.

Den 16. januar 2014 anvendes Eurocard til betaling af en hotelregning. På regningen er det påført, at barregninger er private. Til trods herfor foretages der ikke opkrævning for privat brug hos Aleqa Hammond og hele regningen på 2.716 kr. driftsføres.

Aleqa Hammonds ægtefælles hjemrejse efter et officielt arrangement er blevet forlænget med en uge på Island fra den 30. august 2013 til den 4. september 2013. Meromkostninger på 6.925 kr. er afholdt af selvstyret, selvom der er tale om privat ferie.

Ægteparret har desuden afholdt privat ferie i Paris i forbindelse med et officielt arrangement i Danmark og Bruxelles fra den 16. januar 2014 til den 20. januar 2014. Ombookningen af billetter sker via Selvstyret, der også afholder meromkostningerne på 7.220 kr.

Efter vores opfattelse burde ovenstående beløb, der er Selvstyret uvedkommende, være afregnet forud for rejsens begyndelse via Aleqa Hammonds mellemværende med Selvstyret.

4.2 Kuupik Kleist

Vi henviser til vores rapport vedrørende 2012 for en gennemgang af Kuupik Kleists private udlæg i 2011 og 2012. Ultimo 2012 er saldoen på Kuupik Kleists mellemværende 45.322 kr. Denne saldo nedbringes ultimo i 2014 til 20.288 kr.

4.3 Steen Lyng

Departementet betaler 23.435 kr. for, at Steen Lynges familie deltager i en tjenesterejse til Sydgrønland i december 2013. Departementet udskrev ikke en regning til Steen Lyng i den forbindelse. Det oplyses, at dette skyldes, at Steen Lyng såvel som den tidligere departementschef har tolket rejsereglerne som om, en minister må medtage sin familie på tjenesterejse en gang årligt.

Departementet oplyser desuden, at der som følge af en fejl i administrationen blev betalt en faktura på 25.212 kr. for hustru og børns deltagelse i tjenesterejse i sommeren 2014, selvom denne efter aftalen skulle have været videresendt til Steen Lyngø efter bestilling. Flybilletterne oplyses at være bestilt på forskellige fakturaer for at sikre fremsendelse og betaling af Steen Lyngø.

Fejlen er rettet ved opkrævning af Steen Lyngø den 30. september 2014, efter henvendelse fra Steen Lyngø.

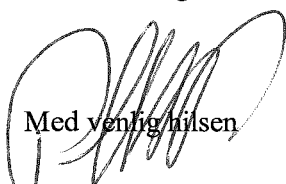
Departementet har over for os tilkendegivet, at ovenstående fejl har givet anledning til, at departementets forretningsgange på området gennemgås med henblik på nødvendig tilretning af de administrative procedurer, så lignende fejl ikke gentager sig.

Der henstår en ubetalt saldo på 48.547 kr.

5. Øvrige forhold

Vi har rapporteret om alle fundne forhold, bortset fra følgende:

- Private udlæg under 1.000 kr.
- Forhold, der tydeligvis er fejl fra administrationens side.
- Afregning efter forfaldsdatoen for køb af mobiltelefon og/eller computer i forbindelse med Naalakkersuisutmedlemmets fratræden.
- Forhold, hvor dokumentationsgrundlaget er mangelfuldt i forhold til en forståelig/sikker rapportering.

Med venlig hilsen
Peter A. Wistoft
statsautoriseret revisor

Bo Colbe
statsautoriseret revisor

Bilag 1 – Skemaoversigt

Naalackersuisutmedlem	Private udlæg på konto for mellemværende	Driftsførte private omkostninger	Periode som medlem af Naalackersuisut
Aleqa Hammond	2013: 149.347 kr. 2014: 41.413 kr.	2013: 14.145	Marts 2013 – Oktober 2014
Kuupik Kleist	Saldo ved undersøgelses afslutning 20.288 kr.		
Steen Lyng	2013: 23.435 2014: 25.212 Saldo ved undersøgelses afslutning 48.647 kr.		Marts 2013 – Oktober 2014

Bilag 2 - Oversigt over relevante regler og vejledninger

Generelle regler

- Landstingslov om Grønlands Hjemmestyrets budget
- Budgetregulativet

Specifikke regler

- Landstingslov nr. 22 af 18. december 2003 om vederlag mv til medlemmer af Landstinget med ændringer i marts og juni 2006 samt 2011.
- Cirkulære om Landsstyrets brug af midler til repræsentationsudgifter, rejseudgifter og øvrige udgifter m.m. fra 15. december 2005.
- Håndbog for Inatsisartut 2009 og ændret, gældende udgave fra 2013.
- Regnskabshåndbogen, der indeholder de forskrifter og brugervejledninger, der gælder på regnskabsområdet – blandt andet Regnskabshåndbogens Afsnit 5.2, der omhandler tjenesterejser
- Departementer og Styrelser udsender også forskrifter og brugervejledninger
  - Vejledning omkring tjenesterejser, udleveres til Naalakkersuisutmedlemmerne
  - Instruks om oprettelse af kreditkort, herunder Eurocard
  - Forretningsgange for Eurocard-betalinger

03.11.2014

Grønlands Selvstyre
Att.: Revisionsudvalget
Overbringes

Undersøgelse af Naalakkersuisutmedlemmers mellemværende med Selvstyret, perioden 2009-2012

1. Indledning

Vi orienterede med brev af 8. september 2014 Revisionsudvalget om, at Formanden for Naalakkersuisut havde oparbejdet et mellemværende med Selvstyret på baggrund af køb af private (fly)billetter, hoteludgifter m.m.

Vi konkluderede, at dette var i strid med Regnskabshåndbogen, hvoraf det fremgår, at evt. private andele af rejseudgifter skal afregnes før gennemførelse af rejsen.

1.1 Kommissorium

Revisionsudvalget har i kommissorium fra den 1. oktober 2014 anmodet os om at foretage en undersøgelse af samtlige Naalakkersuisutmedlemmers mellemværende med Selvstyret for perioden, der vedrører Landskassens regnskab for 2009-2012.

Det er specificeret, at undersøgelsen skal gennemføres ved udtræk fra Selvstyrets økonomisystem samt gennemgang af de foretagne udtræk og bagvedliggende bevægelser samt en vurdering heraf i forhold til gældende regler.

Ifølge kommissoriet kan (og skal) vi inddrage andre elementer i undersøgelsen, herunder medlemmernes embedsmæssige udgifter til rejser og repræsentation samt benyttelse af Selvstyrets repræsentationslokaler til private formål i perioden og - hvis det er relevant - en tilbunds gående undersøgelse af regeloverholdelsen i forhold hertil.

1.2 Undersøgelsens omfang

Vores hovedkommissorium har, som det fremgår af ovenstående, været at indhente oversigter over mellemværender mellem Naalakkersuisutmedlemmerne og Selvstyret – samt at gennemgå disse og de bagvedliggende specifikationer og dokumentation i tilknytning hertil for at konstatere, om et eventuelt mellemværende er opstået i overensstemmelse – eller i strid med – gældende regler.

I Selvstyret må der ifølge de grundlæggende bevillingsregler alene afholdes udgifter eller oppebæres indtægter, hvis der findes den fornødne bevilling. Det betyder grundlæggende, at der skal foreligge en bevilling eller anden gyldig hjemmel til at bruge Selvstyrets midler, hvis forbruget skal være i overensstemmelse med denne generelle forvaltningsregel.

Et mellemværende mellem Selvstyret og Naalakkersuisutmedlemmer opstår, hvis Naalakkersuisutmedlemmer privat afholder udgifter for Selvstyret og efterfølgende anmoder om refusion heraf. Dette kan ske i overensstemmelse med gældende regler.

Derimod er det modsatte – altså at Selvstyret afholder private udgifter for Naalakkersuisutmedlemmer og efterfølgende opkræver disse hos det enkelte medlem – som udgangspunkt i strid med gældende regler.

Situationen opstår eksempelvis, når et Naalakkersuisutmedlem anmoder administrationen om bestilling af rejser til familiemedlemmer via Selvstyrets rejsesystem, uden dette har et tjenstligt formål, eller hvis Naalakkersuisutmedlemmet afholder private udgifter via kreditkort, udstedt i Selvstyrets navn.

Der er i reglerne hjemlet enkelte muligheder for, at Selvstyret undtagelsesvist kan afholde private udgifter for bl.a. Naalakkersuisutmedlemmer. Disse undtagelser er typisk underkastet særlige regler om efterfølgende afregning.

Det skal for god ordens skyld nævnes, at vi kun har gennemgået mellemværender mellem Naalakkersuisutmedlemmerne og Selvstyret, hvor disse er opstået som led i udførelsen af hvervet. Mellemværender mellem Naalakkersuisutmedlemmer og Selvstyret af privat karakter, som eksempelvis ESU/BSU lån, skatter og afgifter samt afregning af underholdsbidrag m.v., er betragtet som værende private, og de er derfor udeladt af undersøgelsen.

Vi har dog skimmet disse konti igennem for at kontrollere, om der ved en fejl skulle indgå forhold af tjenstlig karakter på disse konti.

Det viste sig tidligt i undersøgelsen, at det ville blive nødvendigt at inddrage andre kilder end de konkrete konti for mellemværender mellem Naalakkersuisutmedlemmer og Selvstyret for at sikre en tilfredsstillende afdækning af, hvorvidt de registrerede mellemværender var fuldstændige – altså om

eksempelvis alle private udgifter rent faktisk var bogført som tilgodehavender på de pågældende medlemregningskonti.

I overensstemmelse med kommissoriet har vi derfor udvidet undersøgelsen til også at omfatte en gennemgang af:

1. Naalakkersuisutmedlemmers brug af kreditkort (Eurocard), udstedt i Selvstyrets navn.
2. Rejseafregninger.
3. Afholdelse af udgifter til repræsentation – gaver.
4. Anvendelse af Selvstyrets repræsentative lokaler (Hans Egedes Hus).

Den generelle brug af kreditkort i Selvstyret, herunder departementschefer og Naalakkersuisutmedlemmers sekretærers brug af kreditkort, er udeladt fra undersøgelsen for at begrænse omfanget af denne. Afgrænsningen er foretaget, selvom Naalakkersuisutmedlemmerne ofte har departementschefer og sekretærer med på tjenesterejser, og disse derfor kunne tænkes at fortage betalinger på Naalakkersuisutmedlemmers vegne i eget navn.

Frem til 2011 og i enkelte tilfælde til 2012 modtog en del Naalakkersuisutmedlemmer godtgørelse for kost og logi mod regning i stedet for dagpenge. Vi har fravalgt at undersøge dette nærmere.

Der er tale om ganske mange transaktioner - og materialet har været mere utilgængeligt end først antaget. Det har således vist sig, at den største del af dokumentationen kun forelå decentralt i papirformat og var utilgængeligt fra centralt hold i digital form.

Det skal for god ordens skyld nævnes, at undersøgelsen er begrænset til stikprøver for perioden 2009 til 2012.

De gennemgåede stikprøver giver efter vores opfattelse et forsvarligt grundlag for undersøgelsen og konklusionen herpå, da stikprøvestørrelsen har et tilstrækkeligt omfang, både i forhold til de enkelte år, der indgår i undersøgelsen, og de enkelte Naalakkersuisutmedlemmer, der er omfattet af undersøgelsen.

Undersøgelsen har krævet en meget stor indsats fra ASA Regnskab, der har stået for indhentelsen af størstedelen af den dokumentation, der indgår i undersøgelsen. Vi har sikret os, at ASA Regnskab har videregivet al dokumentation til os uden ”filtrering”.

Det har derudover været nødvendigt med en række konkrete, afklarende henvendelser til de forskellige departementer.

Det er generelt vores oplevelse, at alle involverede parter har bidraget loyalt til undersøgelsen – og at det har været højt prioriteret at finde den efterspurgte dokumentation og besvare vores spørgsmål.

1.3 Grundlaget for undersøgelsen

Vi har anmodet om, at få følgende materiale stillet til rådighed af Selvstyret til brug for vores undersøgelse af Naalakkersuisutmedlemmers mellemværende med Selvstyret for perioden, der vedrører Landskassens regnskab for 2009-2012:

- Adgang til bogføringssystemet, med mulighed for at foretage relevante udtræk og udskrifter.
- Lønsedler for alle medlemmer på alle lønnumre i perioden.
- Udtræk fra bogføringssystemet, udvisende alle medlemmers mellemværende samt tjenesterejser/rejseafregninger i perioden.
- Særskilt oversigt over Eurocard-transaktioner.
- Særskilt oversigt over Dankort-transaktioner for alle medlemmer, der har udstedt Dankort.
- Udskrift fra kalender med oversigt over brugen af Hans Egedes hus.
- Vejledning omkring tjenesterejser, udleveret til Naalakkersuisutmedlemmerne.
- Intern instruks om oprettelse af kreditkort, herunder oprettelse af Eurocard.
- Beskrivelse af de interne forretningsgange for Eurocard-betalinger.

Grundlæggende har vi modtaget det materiale, som vi har anmodet om at få stillet til rådighed.

2. Overodnet konklusion

I Selvstyret må der kun afholdes udgifter eller oppebæres indtægter, hvis der findes den fornødne bevilling. Det betyder grundlæggende, at der skal foreligge en bevilling eller anden gyldig hjemmel til at bruge Selvstyrets midler, for at dette forbrug kan siges at være i overensstemmelse med denne generelle forvaltningsregel.

Det er derfor som udgangspunkt i strid med dette grundprincip, hvis Selvstyret afholder private udlæg for Naalakkersuisutmedlemmer.

Der er identificeret mellemværender og/eller privat brug af Selvstyrets midler for følgende Naalakkersuisutmedlemmer:

- Ane Hansen
- Anthon Frederiksen
- Kuupik Kleist
- Mimi Karlsen
- Ove Karl Berthelsen

Vores gennemgang har endvidere omfattet følgende Naalakkersuisutmedlemmer, uden vi finder anledning til at knytte yderligere bemærkninger til dem:

- Agathe Fontain
- Finn Karlsen
- Hans Enoksen
- Jens B. Frederiksen
- Kim Kielsen
- Maliina Abelsen
- Naja Petersen
- Palle Christiansen
- Per Berthelsen
- Siverth K. Heilmann
- Tommy Marø

Der henvises til afsnit 4 for en nærmere gennemgang af de enkelte medlemmers konkrete forhold.

3. Generelle forhold afdækket ved undersøgelsen

Vores undersøgelse har afdækket en række forhold, som vi anser for at være generelle, selvom de er eksemplificeret ved forhold, der er knyttet til enkeltpersoner.

3.1 Mellemværende mellem Selvstyret og Naalakkersuisutmedlemmer

Vores undersøgelse viser, at Selvstyret har ydet private udlæg og/eller afholdt private udgifter for en række Naalakkersuisutmedlemmer.

Det er vores vurdering, at Selvstyret kan foretage betaling for ledsagerrejser, selvom det er det enkelte Naalakkersuisutmedlem, der skal afholde udgiften, når rejsens pris betales forud for rejsens begyndelse.

Der gælder som udgangspunkt særlige regler for Naalakkersuisutmedlemmer omkring tjenesterejser, men i disse mangler der adressering af netop det forhold, hvor et Naalakkersuisutmedlem ønsker at medtage en ledsager på en tjenesterejse for egen regning. Vi har derfor taget afsæt i reglen i Regnskabshåndbogen, afsnit 5.2. – Alternativt ville udgifter til ledsagerrejser aldrig kunne afholdes via Selvstyrets rejsesystem.

I overensstemmelse hermed, er det vores opfattelse, at der først er tale om private udlæg af kritisabel art, når rejsen betales efter rejsens begyndelsestidspunkt.

Vores gennemgang af de bogførte mellemværender har dokumenteret, at faktureringen til Naalakkersuisutmedlemmerne ofte sker med stor forsinkelse i forhold til tidspunktet for mellemværendets opståen, hvilket øger risikoen for overskridelse af betalingsfristerne for disse udlæg.

Det er dog vores opfattelse, at afregning af ledsagerbilletter skal ske forud for rejsens begyndelse, selvom Naalakkersuisutmedlemmet først senere modtager en faktura herfor fra Selvstyret.

Det fremgår af retningslinjerne for brug af Selvstyrets kreditkort, at disse alene må anvendes til tjenesteformål.

Dermed bør ledsagerbilletter i perioden frem til afrejse principielt være den eneste form for private udlæg på Naalakkersuisutmedlemmers mellemværendekonti.

Hertil kommer dog almindelige mellemværender, der er opstået som følge af tjenestelige aktiviteter. Sådanne bør afregnes inden 14 dage eller udlignes ved løntræk i næstkommende lønkørsel.

Proceduren for rejseafregninger er, at disse skal afleveres senest 14 dage efter hjemkosten, hvor private andele/øvrige fradrag skal fratrækkes med fyldestgørende bemærkninger.

Regnskabshåndbogen angiver, at der efter kontakt til en medarbejder, der mangler at aflevere en rejseafregning rettidigt, skal ske løntræk af det fulde forskud ved førstkommende lønkørsel.

Det skal dog bemærkes, at der kun ydes forskud til personer med Eurocard, hvis rejsens længde overstiger kredittiden på Eurocard. Det er vores opfattelse, at brug af Eurocard dermed skal sidestilles med udbetaling af et forskud i forbindelse med tjenesterejser.

Der mangler nedskrevne procedurer for behandling af øvrige udlæg af privat art.

Dette er efter vores vurdering i overensstemmelse med, at sådanne aldrig bør forekomme, når Selvstyrets almindelige procedurer følges.

I sådanne tilfælde vil Selvstyret afvise at betale private udlæg, når de faktureres til Selvstyret. Det er vores opfattelse, at Selvstyret alene godkender modtagne fakturaer, der vedrører Selvstyrets aktivitet.

Der er ingen indikationer på, at forretningsgangene i denne forbindelse tilsidesættes.

Det er vores opfattelse, at retningslinjer for afregning af private andele af rejseomkostninger m.m. sker uden iagttagelse af de gældende regler herfor.

Vi har konstateret, at mellemværender får lov til at bestå i længere tid, uden der sker modregning i evt. rejseafregninger eller lønindeholdelse.

3.2 Naalakkersuisutmedlemmers brug af kreditkort (Eurocard), udstedt i Selvstyrets navn

Naalakkersuisutmedlemmer kan få udstedt et Eurocard i Selvstyrets navn, således at omfanget af privat udlæg på Selvstyrets vegne begrænses.

Eurocard bruges typisk til betaling af overnatning, overvægt, betaling i restauranter og på hoteller, herunder til betaling af minibarer, telefon, internet og opgradering af værelser.

Det fremgår af retningslinjerne for brug af kreditkort, at disse alene må anvendes til tjenestelige formål.

Der skal altid foreligge original dokumentation for de afholdte udgifter med angivelse af formål, anledning og i relevant omfang også deltagerkreds, således at relevansen for Selvstyrets afholdes af udgiften kan dokumenteres og kontrolleres.

Vi har under vores gennemgang af underliggende bilag for Eurocard-transaktioner konstateret, at den bagved liggende dokumentation mangler for en stor del af transaktionerne, selvom udgiften er driftsført i departementerne.

Departementerne har dog i de fleste tilfælde været i stand til at sandsynliggøre, at der er tale om udgifter, der vedrører Selvstyret. Transaktioner, hvor departementet mangler at sandsynliggøre, at der er tale om udgifter, der vedrører Selvstyret, er særskilt kommenteret i nærværende rapport.

Manglende angivelse af formål, anledning og deltagerkreds samt manglende udlevering af underbilag, i umiddelbar tilknytning til transaktionen foretages, medfører naturligvis, at administrationens mulighed for at udføre sin kontrol heraf har været begrænset i den undersøgte periode.

I 2009-2011 er der afholdt væsentlige udgifter til fortæring under tjenesterejser, hvor der mangler dokumentation for disse. Der mangler typisk også beskrivelse af anledning, formål og deltagerkreds på det materiale, der foreligger.

Vi har fravalgt at undersøge sammenhængen heri nærmere, idet vi kan konstatere, at Selvstyret i 2013 og 2014 alene refunderer merudgifter ved rejser over dagpenge, hvilket generelt har medført, at problemstillingen begrænser sig til perioden 2009-2012.

Det er i en del tilfælde umuligt at vurdere, hvorvidt der er tale om private omkostninger eller private udlæg, da den underliggende dokumentation enten helt mangler eller mangler oplysninger om anledning, formål og deltagerkreds.

Vi har konstateret, at der fra ultimo 2012 og fremadrettet kun i mindre omfang mangler underliggende bilag.

3.3 Rejseafregninger

Ved tjenesterejser skal der udfyldes en rejseafregning, der giver grundlag for at vurdere udgiftens relevans for Selvstyret.

Ved gennemgangen af udgifter ved overnatning på hoteller har vi i enkelte tilfælde konstateret, at der benyttes hoteller, der ligger ud over det udgiftsniveau, der er fastsat for medarbejdere i Selvstyret.

Departementerne mangler i enkelte tilfælde at begrunde dette over for os.

Det er vores indtryk, at det typisk er op til det enkelte medlems anmodning om refusion i forbindelse med den endelige rejseafregning, hvorvidt medlemmet selv betaler for udgifter til f.eks. minibarer, telefon, internet og opgradering af værelser, når dette fremgår af regninger fra restauranter og hoteller - eller om de anses for at være relevante for Selvstyret.

I enkelte tilfælde kan der rejses berettiget tvivl om, hvorvidt Selvstyret burde have afholdt disse udgifter.

Som følge af manglende bilag, formål og/eller deltagerkreds er det dog kun i få tilfælde muligt for os at konkludere, hvorvidt der reelt er tale om udgifter, der vedrører Selvstyret, eller om der er tale om private udgifter.

Rejseafregningsbilagenes felter vedrørende forplejning (evt. i forbindelse med repræsentation) ses sjældent udfyldt. Der er generelt sammenhæng mellem hoteldage og reduktion for morgenmad, men der mangler at blive foretaget fradrag for bespisning i forbindelse med flyture.

Overordnet set foretages der yderst sjældent reduktion af dagpengene som følge af forplejning i forbindelse med officielle arrangementer. Forholdet virker særligt påfaldende ved udenlandske ophold, hvor der skal ske forholdsvis reduktion af dagpengene, hvis Naalakkersuisutmedlemmet f.eks. får betalt sin aftensmad i forbindelse med udførelsen af sin tjeneste.

Det fremgår af Regnskabshåndbogen, at rejseafregninger skal ledsages af rejseplaner. Vi har konstateret, at dette i vid udstrækning tolkes som den rejseplan, Air Greenland genererer ved køb af flybilletter.

De ansvarlige departementer har i forbindelse med vores undersøgelse fremvist de efterspurgte rejseplaner, hvoraf formål, mødeaktivitet på enkelt dage og deltagerkreds fremgår. Vi har nedenfor rappor-

teret særskilt om enkelttilfælde, hvor udførlige rejseplaner har manglet, og rejsens formål virker mindre sandsynlig.

Ifølge gældende cirkulære kan medlemmer af Naalakkersuisut under særlige omstændigheder medbringe ægtefæller eller samlevende på rejser, når der indgår arrangementer med officielle repræsentanter på samme niveau eller højere, og disse også medtager ægtefæller.

Formanden for Naalakkersuisut kan i andre særlige tilfælde give tilladelse til rejser med ægtefælle. Tilladelsen skal i så fald være vedhæftet bogføringsbilaget.

Det forekommer sjældent, at bogføringsbilaget indeholder den beskrevne dokumentation. Dette medfører, at dokumentationen for ægtefælles/samlevers deltagelse i tjenesterejsen principielt er mangelfuld.

Vi har som følge af den mangelfulde dokumentation indhentet supplerende, relevant dokumentation og forklaringer i departementerne - eller redegjort for den manglende dokumentation særskilt.

3.4 Afholdelse af udgifter til repræsentation og gaver

Det skal altid dokumenteres, hvem der modtager gaven, og hvilken anledning den er givet i, når der gives gaver på vegne af Selvstyret.

Vi har konstateret, at der er foretaget en del indkøb af gaver, hvor værdien overstiger 1.000 kr. Ved kontrol af anvendelsen har det vist sig, at gaverne enten opbevares til senere, ubestemt brug, eller at de er afholdt til unavngivne personer.

I enkelte tilfælde har vi dog kunne følge gaven til den endelige modtager. Her har vi identificeret modtagere, omfattende f.eks. ministre fra andre lande, andre landes embedsmænd og egne Naalakkersuisutmedlemmer i forbindelse med deres mærkedage.

Der foretages større enkeltindkøb af gaver uden anledning. Gaverne opbevares herefter i Hans Egedes Hus, men der mangler kontrol af, hvordan de anvendes.

Det er vores opfattelse, at praksis omkring gaveindkøb samt -afgivelse af større værdi til egne Naalakkersuisutmedlemmer er foregået i strid med bestemmelserne i cirkulæret om Landsstyrets brug af midler til repræsentation m.m.

3.5 Afdragsordninger

Vi har konstateret, at der i enkelte tilfælde forekommer afdragsordninger udenom Naalakkersuisutmedlemmets mellemværendekonto. De fundne tilfælde omhandler alene tilbagebetalinger over 1-3 måneder af mellemværender, der er opstået som følge af almindelige transaktioner med medlemmet.

Der er alene fundet tilfælde, hvor mellemværendet er tilbagebetalt inden det pågældende regnskabsårs afslutning.

Det er vores opfattelse, at Naalakkersuisutmedlemmer aldrig bør have skyldige beløb til Selvstyret.

Skulle sådanne alligevel opstå, så skal de bogføres via Naalakkersuisutmedlemmets konto for mellemværender med Selvstyret.

3.6 Anvendelse af Selvstyrets repræsentative lokaler (Hans Egedes Hus)

Vi har forespurgt til dokumentation for anvendelse af Hans Egedes Hus med henblik på at identificere privat anvendelse af huset.

Det har været umuligt at gennemgå 2010, da kalenderen for året er bortkommet.

Vi har konstateret, at huset i et enkelttilfælde er anvendt til en personalefest i Formandens Departement, samt at det generelt anvendes til partipolitiske møder.

Det er muligt, at huset kan være brugt til yderligere andre formål, som vi mangler at identificere, idet anvendelsen kun dokumenteres sparsomt i en privat kalender.

4. Specifikke forhold afdækket ved undersøgelsen – Naalakkersuisutmedlemmer

De identificerede mellemværender og/eller det private brug af Selvstyrets midler er specificeret nedenfor for følgende Naalakkersuisutmedlemmer:

- Ane Hansen
- Anthon Frederiksen
- Kuupik Kleist
- Mimi Karlsen
- Ove Karl Berthelsen

4.1 Ane Hansen

Ane Hansen faktureres den 26. februar 2013 3.807 kr. vedr. forbrug i sin embedsbolig i 2011, som afregnes ved modregning i lønnen for maj og juni 2014.

Herudover har der fejlagtigt været opført et mellemværende med Ane Hansen, som nu er rettet.

4.2 Anthon Frederiksen

Den 6. september 2010 faktureres Anthon Frederiksen for 9 overnatninger i Selvstyrets lejlighed i Wildersgade. Betaling herfor sker den 9. december 2010.

Den 23. juni 2010 modtager Anthon Frederiksen 5.000 kr., da han på en tjenesterejse mister sin pung.

Mellemværendet afregnes delvist ved lønindeholdelse den 1. oktober 2010 og endeligt ved indbetaling den 29. oktober 2010.

Anthon Frederiksen modtager et forskud i fremmed valuta på 3.976 kr. i forbindelse med en rejse til Afrika i december 2011. Forskuddet udlignes først i maj 2012 ved modregning i en udbetaling fra det offentlige.

Rejser i sommeren 2009

I sommeren 2009 foretog Anthon Frederiksen to rejser fra Nuuk til Ilulissat sammen med sin hustru.

Første rejse varer 13 dage og foretages fra den 25. juni til den 8. juli 2009.

Ifølge rejseplanen er eneste officielle formål med rejsen et møde med Qaasuitsup Kommunias daværende borgmester, Jess Svane. Mødet er fastsat til den 3. juli kl 10.00. Der er hverken ydet godtgørelse for fortæring eller overnatning i forbindelse med rejsen.

Anden rejse foretages fra den 28. august 2009 og forløber som følgende:

- Den 28. august 2009: Nuuk – Ilulissat
- Den 7. september 2009: Ilulissat – Sisimiut
- Den 9. september 2009: Sisimiut – Nuuk

Ifølge rejseplanen for turen er der kun officielle pligter den 8. september i Sisimiut. Det fremgår af særskilt program for dagen, at der mangler arrangementer, hvor officielle repræsentanter på samme eller højere niveau end Anthon Frederiksen, såsom borgmester eller lignende, deltager med deres ægtefælle.

Bogføringsbilaget mangler en særlig tilladelse til pågældende ledsagerrejser, og departementet har været ude af stand til at fremvise en sådan.

Omkostningerne ved afholdelse af ovenstående rejser kan opgøres til 37.020 kr.

Efter vores opfattelse burde ovenstående beløb, der er Selvstyret uvedkommende, være afregnet forud for rejsens begyndelse via Anthon Frederiksens mellemværende med Selvstyret.

Forlængelse af rejse i juli 2012

Vi har foretaget en generel analyse af Anthon Frederiksen forbrug af Eurocard og sammenholdt det med oplysninger om ferieophold i forlængelse af tjenesterejser. Vi har konstateret, at der er brugt for 4.245 kr. på Eurocard i København i en periode uden officielle forpligtelser. Vi mangler dokumentation, der kan sandsynliggøre, at der er tale om omkostninger, der skal dækkes af Selvstyret for 3.312 kr. heraf.

Forbruget er opstået i tilknytning til en officiel rejse til Færøerne den 24. juli 2012 -31. juli 2012. Forlængelsen af rejsen medfører en meromkostning for selvstyret, der skønsmæssigt kan opgøres til 1.400 kr., når der ses bort fra den del af forlængelsen, der skyldes et medietræningskursus i København den 6. august 2012.

Vi mangler dokumentation for deltagelsen i mediekurset. Af rejseafregningen fremgår det, at Anthon Frederiksen har boet på hotel fra afslutningen af opholdet på Færøerne og til hjemrejsen efter medietræningskurset, men vi mangler dokumentation for, at forlængelsen har genereret omkostninger for Selvstyret ud over dagpengene i forlængelsens 7 dage.

Den del, der er Selvstyret uvedkommende, burde være afregnet forud for rejsens begyndelse via Anthon Frederiksens mellemværende med Selvstyret.

4.3 Kuupik Kleist

Kuupik Kleist har i 2011 medbragt sine børn på to rejser, hvilket har medført private udlæg på 24.638 kr. Den første rejse foretages i januar 2011, mens den anden foretages i juni 2011. Der sker delvis indbetaling af mellemværendet den 25. juli 2011, men ved undersøgelsens afslutning udgjorde mellemværendet vedrørende disse rejser fortsat 13.440 kr.

I 2012 medtager Kuupik Kleist sine børn på en rejse til Bruxelles i januar 2012. Han faktureres for rejsens meromkostninger på 10.301 kr. den 3. august 2012, og beløbet udlignes ved løntræk i oktober 2012.

I juli 2012 medtager Kuupik Kleist sine børn og hustru i forbindelse med en rejse til Ilulissat. Ud over meromkostninger til flybilletter på 22.422 kr. foretages der privat udlæg på 10.624 kr. for restaurantregninger fra Hotel Hvide Falk i forbindelse med familieopholdet. Omkostningerne er delvist udlignet ved indbetaling i november 2012 samt løntræk i juli, august, oktober og november, men der mangler fortsat at blive afregnet et mellemværende på 5.794 kr.

Endelig har vi konstateret, at Selvstyret har afholdt meromkostninger i forbindelse med en tjenesterejse i juni 2011, hvor Kuupik Kleists hustru ledsager ham til et møde i Bruxelles. Mødet ligger i forlængelse af en rejse, som hustruen har deltaget i, i overensstemmelse med reglerne for ledsagerrejser.

Meromkostningerne ved ledsagerrejsen til Bruxelles kan opgøres til en flybillet på 8.235 kr., forøgede hotelomkostninger med ca. 40 EUR pr. overnatning samt evt. omkostninger til fortæring og lignende.

Ovenstående omkostninger burde efter vores opfattelse have været afregnet forud for rejsernes begyndelse via Kuupik Kleists mellemværende med Selvstyret.

Ud over ovenstående mellemværende faktureres Kuupik Kleist den 1. december 2012 for overvægt på 1.054 kr. i forbindelse med en rejse til Ilulissat i marts 2012. Beløbet er fortsat en del af det samlede mellemværende med Selvstyret.

Vi vil i den forbindelse bemærke, at det kun er et fåtal af Naalakkersuisutmedlemmerne, der selv afholder omkostninger til overvægt, når de er på tjenesterejser.

4.4 Mimi Karlsen

Den 29. februar 2012 faktureres Mimi Karlsen 2.717 kr. for sin ægtefælles flyrejse til Maniitsoq i januar 2012.

Mellemværendet udlignes den 26. marts 2012.

Mimi Karlsen disponerede, ifølge det oplyste, rejsen til sin ægtefælle i den tro, at hun som Naalakkersuisutmedlem kunne medtage sin ægtefælle, der også var inviteret, på den pågældende rejse.

Der blev ansøgt herom i Formandens departement, der dog afslog dette og fakturerede Mimi Karlsen for rejsen.

4.5 Ove Karl Berthelsen

Ove Karl Berthelsen foretager en rejse med sin ægtefælle fra den 28. oktober 2012 til den 12. november 2012 mod egenbetaling på 15.588 kr. Der bliver afregnet for rejsen den 28. november 2012, da regningen først er fremsendt efter hjemkomst.

Herudover er der bogført et privat udlæg på 1.934 kr. på Ove Karl Berthelsens mellemværendekonto, vedrørende overvægt den 30. marts 2012. Ove Karl Berthelsen mangler at afregne beløbet, hvilket medfører, at det betales den 15. august 2012 ved modregning i et beløb til udbetaling.

Vi vil i den forbindelse gentage, at det kun er et fåtal af Naalakkersuisutmedlemmerne, der selv afholder omkostninger til overvægt, når de er på tjenesterejser.

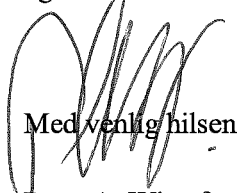
5. Øvrige forhold

Vi har rapporteret om alle fundne forhold, bortset fra følgende:

- Private udlæg under 1.000 kr.
- Forhold, der tydeligvis er fejl fra administrationens side.
- Forhold, hvor dokumentationsgrundlaget er mangelfuldt i forhold til en forståelig/sikker rapportering.

I perioden 2009-2012 er der gennemført en del ændringer i forretningsgangene og de interne kontroller på baggrund af de svagheder, der har været konstateret i disse år. Det er vores opfattelse, at disse i høj grad er medvirkende til at sikre en bedre dokumentation for foretagne transaktioner.

Vi henviser til vores rapport vedrørende Naalakkersuisutmedlemmers mellemværende med Selvstyret m.m. for perioden 2013, hvor vores eventuelle yderligere anbefalinger til ændringer i forretningsgange og interne kontroller også fremgår.

Med venlig hilsen

Peter A. Wistoft
statsautoriseret revisor

Bo Colbe
statsautoriseret revisor

Bilag 1 - Skemaoversigt

Naalakkersuisutmedlem	Private udlæg på konto for mellemværende 2009-2012	Driftsførte private omkostninger 2009-2012	Periode som medlem af Naalakkersuisut
Anthon Frederiksen	2010: 2.700 kr.	2009: 37.020 kr. 2012: 4.712 kr. + evt. 7 dages dagpenge	Juni 2009 – Marts 2013
Kuupik Kleist	2011: 24.638 kr. 2012: 69.434 kr.	2011: 8.235 kr. +hotelomkostninger på ca. 40 EUR pr. overnatning + evt. omkostninger til fortæring eller lignende	Juni 2009 – Marts 2013
Mimi Karlsen	2012: 2.717 kr.		Juni 2009 – Marts 2013
Ove Karl Berthelsen	2012: 17.522 kr.		Juni 2009 – Marts 2013

Bilag 2 - Oversigt over relevante regler og vejledninger

Generelle regler

- Landstingslov om Grønlands Hjemmestyrets budget
- Budgetregulativet

Specifikke regler

- Landstingslov nr. 22 af 18. december 2003 om vederlag mv til medlemmer af Landstinget med ændringer i marts og juni 2006.
- Cirkulære om Landsstyrets brug af midler til repræsentationsudgifter, rejseudgifter og øvrige udgifter m.m. fra 15. december 2005.
- Håndbog for Inatsisartut 2009 og ændret, gældende udgave fra 2013.
- Regnskabshåndbogen, der indeholder de forskrifter og brugervejledninger, der gælder på regnskabsområdet – blandt andet Regnskabshåndbogens Afsnit 5.2, der omhandler tjenesterejser
- Departementer og Styrelser udsender også forskrifter og brugervejledninger
  - Vejledning omkring tjenesterejser, udleveres til Naalakkersuisutmedlemmerne
  - Instruks om oprettelse af kreditkort, herunder Eurocard
  - Forretningsgange for Eurocard-betalinger